

Ringebuskolen Kvalitets- og utviklingsrapport 2018

Innhold

Innledning.....	side 2
Viktige hendelser og veien videre.....	side 3
Elevtall og elevprognose.....	side 4
Kapittel 1: Resultater.....	side 5
• Nasjonale prøver	
• Standpunktkarakterer, eksamen og grunnskolepoeng	
Kapittel 2: Læringsmiljø.....	side 11
• Trygt og godt skolemiljø	
• Skole-hjem-samarbeid	
• Relasjon mellom elev og lærer	
Kapittel 3: Gjennomføring.....	side 17
• Tilpasset opplæring	
• Spesialundervisning	
• Tidlig innsats	
• Elevenes utbytte av opplæringen	
• Overgang til videregående skole	
Kapittel 4: Samfunnsmandatet.....	side 23
• Elevene	
• Miljø	
• Skoleledelse	
• Lærere	
• Et lag rundt eleven	
Kapittel 5: Skoleeier.....	side 27
• Levekårsutvalgets dialog med skolene	

Forside: Elever fra Fåvang skole besøker Maihaugen.

Innledning

Opplæringsloven § 13-10 pålegger skoleeier å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i grunnskoleopplæringen. Rapporten skal drøftes av skoleeier, det vil si kommunestyret.

Rapporten skal som et minimum omtale læringsresultater, frafall og læringsmiljø, og den skal være et sentralt element i forhold til det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. I tillegg kan rapporten utvides med fagområder som skoleeier mener er formålstjenlig ut fra lokale vurderinger. Ringebu kommunes rapport er utvidet med to områder: *Samfunnsmandatet* og *Skoleeierrollen*.

Hensikten med rapporten er å analysere dagens tilstand og vurdere om det er behov for justeringer av tiltak for å øke kvaliteten på elevenes læring. Rapporten søker også å gi oversikt og økt innsikt i utviklingsarbeidet skolene er i gang med.

For å skape gjenkjennelighet er rapporten laget etter tidligere mal. Først beskrives målsetting og fakta. Deretter blir utvalgte delområder knyttet til temaet nærmere beskrevet. Til sist oppsummeres hvert kapittel med en gjennomgang av utfordringer og en skissert plan for hvordan utfordringene skal følges opp. Rapporten henter i all hovedsak data fra www.skoleporten.no, men også fra andre relevante kilder.

Rapporten bygger på [*Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan*](#) (KOM-082/14).

Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan har resultatmål innenfor flere av fokusområdene. Rådmannen ser at det som i utgangspunktet framsto som formålstjenlige måleindikatorer langt på veg har vist seg som vanskelige å få til god rapportering på. Dette er hensyntatt forslag til «Barnehage og skole på veg mot 2031. Kvalitets- og utviklingsplan» der det foreslås at beskrevne suksessfaktorer erstatter resultatmålene.

Rådmannen ved skolefaglig ansvarlig har ført rapporten i pennen, men med skolene og levekårsutvalget som aktive medspillere i prosessen.

«Ringebuskolen. Kvalitets- og utviklingsrapport 2017» ble drøftet og behandlet i kommunestyret 19.06.2018.

KOM-056/18 Vedtak:

1. *Kommunestyret godkjenner «Ringebuskolen. Kvalitets- og utviklingsrapport 2017».*
2. *Kommunestyret forutsetter at rådmannen og skolene bruker vurderinger og konklusjoner som utgangspunkt for forbedringsarbeid og styrket innsats for bedre læringsresultat og bedre læringsmiljø.*
3. *Levekårsutvalgets vurdering etter skolenes evaluering av handlingsdelen i «Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan» skal vektlegges i kommende mandat til felles strategisk plan for barnehage og skole.*

Ringebuskolen har i 2018 deltatt i to nasjonale skoleutviklingsprogram. *Inkluderende barnehage-/skolemiljø* (2017-2018) og *Språkkommune 2018*.

Levekårsutvalgets spørsmål til skolene skoleåret 2018/2019 hadde skolenes arbeid med lese- og skriveopplæring som tema.

Ikke bare tellinger, men også fortellinger.
Gjennom tekst og bilder bidrar ansatte og elever til at rapporten viser glimt fra skolehverdagen ut over tørre tall og fakta.
Takk til alle som har bidratt!

Rådmannen, 24.04.2019

Hendelser verdt å merke seg i 2018:

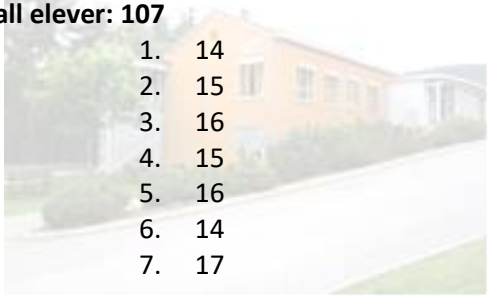
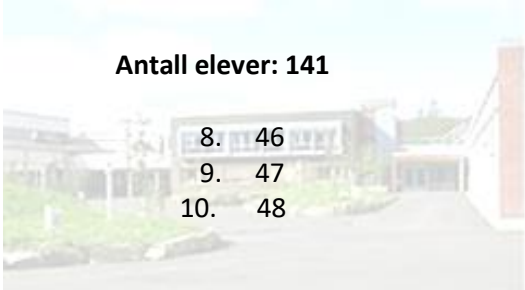
- Barnehager og skoler har deltatt i pulje 1 i [Inkluderende barnehage-/skolemiljø](#). Deltaelsen har styrket kvaliteten på arbeidet med trygt og godt miljø i barnehager og skoler.
- Ringebu kommune fikk status som [Språkkommune 2018](#) og har utarbeidet en strategi for arbeidet med språk, lesing og skriving i barnehagene og skolene.
- Elevene på barneskolene fikk iPad 1:1 i august. Lærerne fikk samtidig kompetanseheving på området.
- Levekårsutvalget har i sin dialog med skolene stilt spørsmål knyttet til lese- og skriveopplæringen.
- Skolene har kommet godt i gang med den nye desentraliserte ordningen for kompetanseutvikling i skolen. I 2018 ble det i samarbeid med Sør-Fron og Nord-Fron satt fokus på ledelse av skolens profesjonelle læringsfellesskap.
- Fem lærere startet på videreutdanning i profesjonsfaglig digital kompetanse (30stp).
- Kommunestyret vedtok i juni 2018 mandat for «Barnehage og skole på veg mot 2031. Kvalitets- og utviklingsplan».
- Fylkesmannen gjennomførte høsten 2018 tilsyn med «Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen» på Fåvang skole og Ringebu ungdomsskole, samt tilsyn med skoleeiers forsvarlige system på området. Ingen regelbrudd påvist i endelige tilsynsrapporter.
- Ny læreplan innføres fra 01.08.2020. Skolene startet i 2018 arbeidet med å sette seg inn i den overordnede delen av planen.

Hva har spesielt fokus i 2019?

- «Barnehage og skole på veg mot 2031. Kvalitets- og utviklingsplan» skal vedtas av kommunestyret før sommeren 2019 og gjelde fra 01.08.2019.
- Følge opp Språkkommune 2018 gjennom å iverksette språkstrategien.
- Fortsette arbeidet med å forberede lærere og ledere på læreplanfornyelse som skal iverksettes 01.08.20. Planer for de enkelte fagene skal være klare rundt 01.11.19.
- Fortsatt øke lærernes kompetanse gjennom planmessig, systematisk arbeid gjennom ordningen desentralisert kompetanseutvikling, samt gjennom ordningen [Kompetanse for kvalitet](#) som er videreutdanning for enkeltlærere.
- Digitalisering av skolene – alle elevene har iPad. Det innebærer økt tilgang på teknologi, og skolene vil ha fokus på hva læreren kan gjøre for at teknologien skal gi en merverdi for elevenes læring.
- Systematisk arbeid med trygt, godt og utviklende skolemiljø.

Elevtall skoleåret 2019/2020

Fåvang skole Antall elever: 167 <table> <tr><td>1.</td><td>20</td></tr> <tr><td>2.</td><td>24</td></tr> <tr><td>3.</td><td>25</td></tr> <tr><td>4.</td><td>29</td></tr> <tr><td>5.</td><td>28</td></tr> <tr><td>6.</td><td>20</td></tr> <tr><td>7.</td><td>21</td></tr> </table>	1.	20	2.	24	3.	25	4.	29	5.	28	6.	20	7.	21	Ringebu skole Antall elever: 107 <table> <tr><td>1.</td><td>14</td></tr> <tr><td>2.</td><td>15</td></tr> <tr><td>3.</td><td>16</td></tr> <tr><td>4.</td><td>15</td></tr> <tr><td>5.</td><td>16</td></tr> <tr><td>6.</td><td>14</td></tr> <tr><td>7.</td><td>17</td></tr> </table>	1.	14	2.	15	3.	16	4.	15	5.	16	6.	14	7.	17
1.	20																												
2.	24																												
3.	25																												
4.	29																												
5.	28																												
6.	20																												
7.	21																												
1.	14																												
2.	15																												
3.	16																												
4.	15																												
5.	16																												
6.	14																												
7.	17																												
Ringebu ungdomsskole Antall elever: 141 <table> <tr><td>8.</td><td>46</td></tr> <tr><td>9.</td><td>47</td></tr> <tr><td>10.</td><td>48</td></tr> </table>		8.	46	9.	47	10.	48																						
8.	46																												
9.	47																												
10.	48																												

Data pr 23.01.2019, hentet fra skoleadministrativt system.

Venabygd Montessoriskole (privat) har skoleåret 19/20 48 elever. 42 er hjemmehørende i Ringebu- eller Fåvang skolekretser, de øvrige kommer fra andre kommuner.

Prognose for elevtall i 1.klasse kommende år

Skolekrets	1.kl 19/20 f. 2013	1.kl 20/21 f. 2014	1.kl 21/22 f. 2015	1.kl 22/23 f. 2016	1.kl 23/24 f. 2017	1.kl 24/25 f. 2018
Fåvang	18	15	15	11	13	8
Ringebu	14	24	19	22	23	26
Sum:	32	39	34	33	36	34

Data pr 01.03.2019 hentet fra helsestasjonen.

2 av de 32 elevene som starter på skolen høsten 2019 er skrevet inn ved Venabygd montessoriskole.

Kapittel 1 Resultater

Målsetting

Elevene i Ringebuskolen skal utvikle grunnleggende ferdigheter i alle fag, som fungerer som verktøy for læring og forståelse.

Fakta

- Resultatene på nasjonale prøver lesing og regning på 5.trinn høsten 2018 var gode.
- Resultatet på nasjonal prøve i engelsk 5.trinn viser at det enda er utfordringer på dette området.
- Resultatet på skriftlig eksamen i norsk, matematikk og engelsk lå over snitt i Oppland.
- Standpunktkarakterer 10.trinn ligger jevnt over en tanke under snitt i Oppland.
- Resultatene, og tiltak for å følge opp disse, er gjenstand for drøfting i skoleledergruppa, mellom skolene og rådmannen ved skolefaglig ansvarlig, samt internt på den enkelte skole.

Resultater fra nasjonale prøver og avsluttende karakterer

Å beherske grunnleggende ferdigheter er nødvendig for læring og utvikling i skole og deltakelse i senere samfunnsliv. De grunnleggende ferdighetene slik de er definert i Kunnskapsløftet, er å kunne uttrykke seg skriftlig, å kunne lese, å kunne uttrykke seg muntlig, å kunne regne og å kunne bruke digitale verktøy.

[Ringebuskolen på vei mot 2027](#) poengterer betydningen av å mestre grunnleggende ferdigheter som et av skolens viktigste bidrag til god folkehelse.

Nasjonale prøver

Nasjonale prøver skal gi informasjon om i hvilken grad elevenes grunnleggende ferdigheter er i samsvar med målene i læreplanen. I løpet av høsthalvåret gjennomføres det prøver i lesing, regning og engelsk på 5. og 8. trinn, samt i lesing og regning på 9.trinn.

Kartleggingen av elevenes læringsresultater skal, sammen med annen vurdering, danne grunnlaget for å iverksette forbedringstiltak både rettet mot den enkelte elev og på skole- og kommunenivå. Resultatene er i hovedsak offentlige, og finnes på www.skoleporten.no

Resultatene på 5.trinn er delt inn i tre mestringsnivå. Elevene på nivå 1 anses å ha svake grunnleggende ferdigheter, mens elever på mestringsnivå 3 har høy kompetanse.

På ungdomstrinnet er resultatet av de nasjonale prøvene delt inn i fem mestringsnivå, der nivå 5 er høyest.

Ingen elever på 8. og 9.trinn var fritatt fra nasjonale prøvene høsten 2018. Andel elever som var fritatt på 5. trinn høsten 2018 var noe høyere i Ringebu enn på regionalt og nasjonalt nivå.

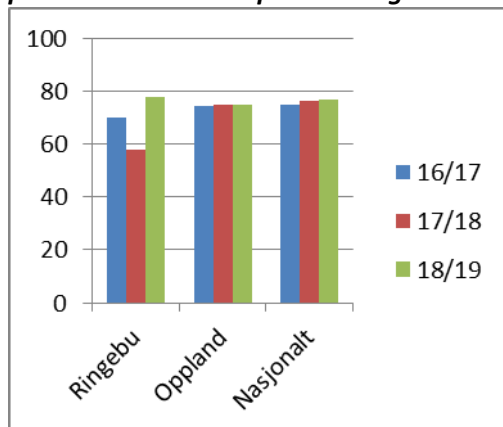
Skolene har spesielt fokus på lesing fordi lesing ses som den mest sentrale av de grunnleggende ferdighetene. Av samme grunn er det lesing som vies mest plass når en i denne rapporten ser nærmere på læringsresultat.

Lesing

Å kunne lese defineres som *at elevene kan forstå, bruke, reflektere over og engasjere seg i skrevne tekster for å kunne nå sine mål, utvikle sine kunnskaper og evner og delta i samfunnet.*

Grafene viser resultatene fra de nasjonale prøvene i lesing ved de offentlige skolene i kommunen. Til sammenligning presenteres resultater fra nasjonale prøver de to foregående årene, samt lands- og fylkesgjennomsnittet samme periode.

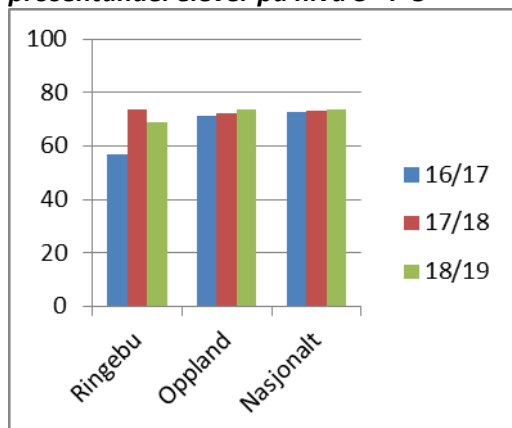
Fig 1. Nasjonale prøver i lesing 5.trinn, prosentandel elever på mestringsnivå 2+3

Resultatet i lesing på 5. trinn høsten 2018 bygger opp under antakelsen om at det svake resultatet i 2017 var en enkeltstående nedgang. Ser en på utviklingen de siste fem årene er det belegg for å kunne si at det systematiske arbeidet med lesing begynner å bære frukter. Årets leseresultat er blant de beste i Oppland, og ligger også over nasjonalt nivå.

I fjorårets rapport ble forskjell mellom jenter og gutters prestasjoner synliggjort og drøftet. Denne forskjellen er også analysert i år, og selv om vi over år ikke har sett en markant forskjell på kjønnene, viser høstens prøve i lesing på 5.trinn at det fortsatt er for mange gutter på laveste nivå.

Fig 2. Nasjonale prøver i lesing 8.trinn, prosentandel elever på nivå 3+4+5

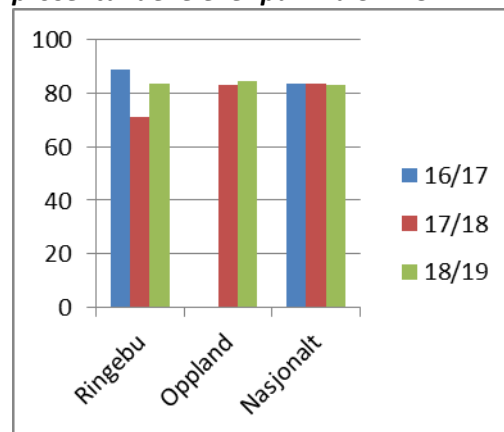

Figur 2 viser resultatene for nasjonal prøve i lesing 8.trinn. Prøvene gjennomføres noen uker etter skolestart, og måler således i hovedsak hva elevene kan etter avsluttet 7.trinn. I 18/19 havnet 68,9% av elevene på mest-

ringsnivå 3 eller bedre. Sammenligner en resultatet på 8.trinn med de samme elevenes resultat på 5.trinn, ser en at mellomtrinnet fortsatt har en utfordring knyttet til å heve flere elevers lesekompetanse.

Den primære hensikten med nasjonale prøver på 9.trinn er å kartlegge og tilpasse opplæringen til den enkelte elev. Prøvene gir også, sammen med annen informasjon, mulighet til å vurdere i hvilken grad ungdomsskolen har bidratt til å øke elevenes kompetanse innen områdene som testes.

Fig 3. Nasjonale prøver i lesing 9.trinn, prosentandel elever på nivå 3+4+5

Sammenligner en 8.trinn 17/18 med 9.trinn 18/19 ser en at skolen særlig har lyktes med å løfte elever fra nivå to til tre og fra nivå tre til fire. Andel på laveste nivå er litt redusert, mens det ikke har vært økning i andel elever på høyeste nivå.

Nasjonal prøve i regning

Nasjonal prøve i regning tar utgangspunkt i hvordan elevene anvender regning i ulike faglige og dagligdagse sammenhenger, og kan derfor ikke anses som en prøve i matematikk som fag, men en prøve som måler regning i alle fag.

På 5.trinn presterer guttene jevnt over bedre enn jentene. 93,8% av dem scorer på nivå to og tre, mens tilsvarende verdi for jentene er 80,9%.

På 8.trinns nasjonale prøve i regning er andel jenter og gutter på laveste nivå likt, mens en større andel gutter enn jenter scorer på nivå 4

og 5. På 9.trinn det også lik andel jenter og gutter på laveste nivå, mens det i regning er langt flere jenter enn gutter på nivå 4 og 5.

Nasjonal prøve i engelsk:

Den nasjonale prøven i engelsk måler deler av engelskfaget ved at oppgavene er vinklet mot kompetansemål i læreplanen som handler om generell leseforståelse, vokabular og grammatikk.

På 5.trinn presterte 50% av guttene på de to høyeste nivåene, hvilket vil si at halvparten av guttene er på nivå 1. 67% av jentene er på de to høyeste nivåene.

Resultatet i engelsk for guttene er langt bedre på ungdomstrinnet. På 8.trinn scorer 85% av guttene på nivå tre eller bedre, 60% av jentene. Sammenligner en dette resultatet med det disse elevene hadde i 5.klasse, ser en at mange elever har løftet seg i engelsk gjennom mellomtrinnet.

Oppfølging av resultatene

Resultatene på de nasjonale prøvene følges opp med analyse, drøfting og tiltak som skal øke kvaliteten på opplæringen slik at flere elever løfter seg.

En kan ikke bare lese tallene slik de står, men må også gå bak tallene. Sagt med andre ord: Prøveresultatene må alltid sees i sammenheng med annen informasjon om kommunen, skolen og elevgrunnlaget. En viktig faktor er at antall elever er lite, sammenlignet med fylket og nasjonen. Det må derfor forventes større variasjoner lokalt enn det en ser regionalt og nasjonalt. Lokalt må en se etter trender og utvikling over flere år, og samtidig ta hensyn til særlige forhold på det enkelte trinn.

Skolens arbeid med å følge opp resultatene er tobeint. På den ene siden må elevene som ikke har tilstrekkelige ferdigheter få tett oppfølging, blant annet gjennom intensive kurs og varierte læringsmetoder. På den andre siden må skolene arbeide systematisk med hele organisasjonen.

Begrepet «tidlig innsats» og hva som legges i det er beskrevet s 18.

Skolene har tidligere arbeidet med nasjonalt lesesenter sitt nettkurs [Språkløyper](#) for å styrke lærernes kompetanse innen arbeidet med lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter i alle fag. Dette arbeidet er gitt fornyet innsats gjennom at kommunen fikk status som Språkkommune 2018. Som språkkommune har barnehagene og skolene høsten 2018 utarbeidet en strategi for lokalt arbeid med språk, lesing og skriving. Strategien er godkjent av Utdanningsdirektoratet og iverksettes fra januar 2019, og vil derfor bli viet større oppmerksomhet i rapporten for 2019. Til å gjennomføre føringer gitt i satsingen har kommunen mottatt kr 709.000 i øremerkede midler fra staten.

Sett opp mot resultatet i engelsk, er regneresultatet for guttene på 5.trinn særdeles bra. Mellomtrinnets utfordring blir å opprettholde det gode resultatet i regning, men ikke minst må mellomtrinnet arbeide med systematiske tiltak rettet mot gutter i lesing og særlig i engelsk.

Standpunktkarakter og eksamen

Sluttvurdering i et fag er standpunktkarakterer og eksamenskarakterer når eleven avslutter 10.klasse. Elevene skal ha skriftlig eksamen i enten norsk, matematikk eller engelsk, samt muntlig eksamen i ett fag.

Fig 4. Resultater skriftlig eksamen

RINGEBU - gjennomsnittresultat skriftlig eksamen						
	2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	Ringebu	Oppland	Ringebu	Oppland	Ringebu	Oppland
Engelsk	3,1	3,2		3,5	4,2	3,3
Norsk hovedmål	3,2	2,9	3,9	3	3,4	3,2
Norsk sidemål	3,6	2,9	3,7	3	2,8	3,1
Matematikk	3,3	3,1	3,4	3,3	3,4	3,3

Celler markert grønt i figur 4 viser hvor elevene på 10.trinn i Ringebu har høyere gjennomsnitt enn Oppland fylke.

Grunnskolepoeng

Elevers grunnskolepoeng er gjennomsnittet av alle avsluttende karakterer påført vitnemålet multiplisert med ti. Poengene er elevens konkurransegrunnlag ved inntak til videregående skole.

Grunnskolepoengene har de to siste årene ligget på henholdsvis 40,3 og 40,2 poeng,

dette er ca 1 poeng under snittet i Oppland fylke og nasjonalt.

Digitale enheter som merverdi i læringsarbeidet

“Vi kan ikke lenger lære barn at svaret finnes på side 60 i en lærebok. Vi må lære barn å lære”. Nettopp det er poenget med god opplæring. Vi må bidra til at elevene utvikler utforskertrang, skaperevne, kreativitet, kritisk tenking, evne til samarbeid og kommunikasjon.

Alle elever i grunnskolen har fått nettbrett, noe som gir tilgang til et stort digitalt læringsinnhold. Samtidig har lærerne fått, og får, økt digital pedagogisk kompetanse.

Gir iPad økt læring?

Digitale læringsarenaer er ikke svaret på alt – fortsatt brukes legoklosser, bøker, blyant og klatring i trær. Som fortellingen fra Fåvang skole side 10 sier, *ja takk til både blyant og iPad.*

Teknologien i seg selv skaper ikke magi for læring, men i kombinasjon med trygge, flinke pedagoger og godt digitalt innhold skapes gode læringsopplevelser og -resultater.

Med fokus på kunnskapsbasert tilnærming til læring, metodikk og gode digitale verktøy, viser undersøkelser at elevene løftes vesentlig. Undersøkelser i noen kommuner viser at elevene i større grad er motiverte, engasjerte og aktive i eget læringsarbeid etter at de har fått egen iPad. Elevene mottar hyppigere og mer konkrete tilbake- og framovermeldinger som bidrar til at de i større grad blir bevisst egen læringsprosess.

Den økte satsingen på digitalisering påvirker også lærernes arbeidshverdag gjennom effektivisering av administrasjon, planleggingsarbeid og oppfølging av den enkelte elev.

Digitale 1.klassinger

Koding på barnetrinnet

iPad som verktøy i matematikk på ungdomsskolen

Resultatmål

Nasjonale prøver på 5., 8.- og 9. trinn:

- Andel elever på laveste nivå er redusert fra 2013 til 2018
- Andel elever på høyeste nivå er økt fra 2013 til 2018

Grunnskolepoeng:

- Andel elever med mindre enn 30 grunnskolepoeng er redusert fra 2013 til 2018
- Andel elever med mer enn 45 grunnskolepoeng er økt fra 2013 til 2018

Resultatmålsettingene har vist seg å være lite egnede og vies derfor ikke konkret oppmerksomhet i rapporten. Evaluering av målene får følger for revidert plandokument «Barnehage og skole på veg mot 2031»

Suksessfaktorer

Ringebuskolen på vei mot 2027 har grunnleggende ferdigheter, vurdering for læring, tilpasset opplæring og mestring som vedtatte fokusområder, og har definert suksessfaktorer for områdene.

Utvalgte faktorer:

- Elevene blir gradvis funksjonelle brukere av digitale medier for å øke egen læring.
- Elevene utvikler funksjonelle grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og regning i løpet av det 10-årige skoleløpet.
- Lærerne har god kunnskap om de grunnleggende ferdighetene.
- Skolene følger gjennomgående progresjonsplan (1-10) for lesing som grunnleggende ferdighet.
- Skolene følger opp gjennomgående plan (1-10) for digitale ferdigheter (IKT).
- Foreldre og lærere samarbeider om å stimulere elevenes lese-, skrive- og regneglede.
- Skoleledelsen sikrer at arbeidet med de grunnleggende ferdighetene er systematisk og kunnskapsbasert.

Utfordringer

- Fortsette systematisk arbeid med å utvikle lærere og elevers digitale kompetanse.
- Gi **alle** elever gode ferdigheter i lesing, regning, skriving og engelsk slik at de er rustet for å gjennomføre videregående opplæring og fungere godt i framtidens samfunn.

Plan for oppfølging

- I korte perioder sette inn spissede tiltak mot elevgrupper med særskilte behov.
- Hente ut potensialet og mulighetene som ligger i å være [Språkkommune 2018](#).
- Ringebu skole fortsetter utprøving av metode for den første leseopplæringen, [lydfargemetoden](#).
- Bruke mulighetene som ligger i digitale enheter som læringsverktøy.
- Fokus på god vurderingspraksis, både underveis for å fremme læring og ved slutten av 10.trinn som rettferdig grunnlag for inntak til videregående opplæring.
- Skolene konkretiserer tiltak i egne virksomhetsplaner, eventuelt særlige handlingsplaner.
- Øremerkede midler til lærerressurs til styrket tidlig innsats på 1.-4.trinn.
- Gjennom FAU og SU involvere foreldregruppa i en drøfting om hvordan foreldrene kan støtte opp under skolens arbeid med lesing som grunnleggende ferdighet.

IPAD ELLER BLYANT? JA TAKK, BEGGE DELER!

Lillian Distad Skansgård og Sylvia Volden, lærere 1. og 3.trinn Fåvang skole.

Høsten 2018 tok barneskolene i Ringeby kommune på seg sjumilsstøvlene og gjorde et formidabelt byks inn i den digitale verden. Alle elever og lærere fikk utdelt hver sin Ipad og det ble satt av dager til kursing. Mange var nok kjent med dette verktøyet fra tidligere, men for andre var det en helt ny verden. Det er mye nytt å sette seg inn i, og det vil nok ta en stund før vi lærere er kjent med og i stand til å utnytte alle mulighetene som ligger her.

Digital kompetanse i skolen er ikke noe nytt. Det er en av de grunnleggende ferdighetene som beskrives i Kunnskapsløftet, og det har også en sentral plass i den nye læreplanen vi får i 2020. Det nye ligger i den utstrakte tilgangen vi nå har fått. Det praktiske aspektet med å reservere datamaskiner, koble dem opp og kanskje få halvparten til å virke innen timen er over, er nå historie. Det er en stor forbedring.

Fra et pedagogisk synspunkt åpner bruk av Ipad opp for en rekke muligheter. Når alle muligheter som ligger i dette redskapet tas i bruk, gir vi elevene flere valg når det gjelder å tilegne seg kunnskap. De har muligheten til å få støtte av video, opplesning og bilder. De kan bearbeide kunnskapen og gi læreren tilbakemeldinger både skriftlig og muntlig. Ved for eksempel å la elever som strever med skriveopplæring få lov til å lese inn talenotat gis elevene større frihet til å velge de læringsstrategiene som passer dem best. Det gir i neste omgang økt mulighet til mestring.

Ipad åpner opp for store muligheter, når det brukes på rett måte. Vi må allikevel ha med oss at dette er et verktøy, på linje med andre pedagogiske læremidler i skolen. Skrivning på tastatur skal ikke erstatte skriveopplæring med blyant, og lesing på skjerm skal ikke erstatte det å bla i en bok. Lesesenteret ved universitetet i Stavanger er en av de ledende aktørene i Norge innenfor lese- og skriveopplæring i skolen og de understreker også dette. Universitetslektor Margunn Mossige skriver følgende: «Lærernes faglighet er fortsatt det viktigste utgangspunktet for god undervisning, uansett hvilke verktøy eller hjelpemidler man benytter. Digitale verktøy er nettopp dét – verktøy. De kan være kjempegode hjelpemidler, eller de kan brukes på lite fordelaktige måter. Men ipaden skal uansett ikke styre undervisninga. Lærere må tenke ut fra sitt vanlige pedagogiske gangsyn og sine erfaringer når de vurderer digitale verktøy, slik de gjør når de tar i bruk alle andre ressurser.»

I tillegg til de store mulighetene dette verktøyet gir følger også et betydelig ansvar. Verktøyet skal til enhver tid være oppladet og tilgjengelig i enhver skolesekk. Alle foreldre har signert på et dokument som understreker at hovedansvaret for hvordan Ipaden blir brukt ligger hos dem. Et annet moment er at Ipad-bruken utfordrer grensesettingen i ethvert hjem etter endt skoledag. Hvor mye skjermtid skal man tillate når leksene er gjort? Hvor sent på kvelden skal Ipaden tas i bruk, og ikke minst hva skal barneskoleelevene se på, lese om og skrive på sin Ipad når den ikke brukes til skolerelaterte ting? Hvilke konsekvenser skal eventuell feilbruk få? Dette er det opp til hvert enkelt hjem å bestemme. Som skole skal vi selvsagt være behjelpelige med å veilede, og engasjere oss i problematikken som kan oppstå, men til syvende og sist er det foreldrene som sitter med hovedansvaret.

Kapittel 2 Læringsmiljø

Målsetting

Elevene i Ringebuskolen skal ha et fysisk og psykososialt læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Fakta

- Forhold knyttet til elevens rett til trygt og godt skolemiljø er hjemlet i [opplæringsloven kap 9A](#).
- Skolene har planer for forbyggende arbeid og rutiner for å håndtere uønskede hendelser. Disse ligger på skolenes hjemmesider.
- Alle barnehager og skoler har deltatt i Utdanningsdirektoratets satsing «Inkluderende barnehage-/skolemiljø» 2017/2018.
- Elevundersøkelsen 18/19 for 7. og 10.trinn viser at
 - flertallet av elevene trives på skolen.
 - noen elever på 10.trinn har opplevd krenkelser eller mobbing de siste månedene før undersøkelsen.
 - nesten ingen elever på 7.trinn hadde opplevd krenkelser eller mobbing de siste månedene før undersøkelsen.
- Programmet [MOT](#) gjennomføres i ungdomsskolen og [Ungdom med MOT](#) møter 7.trinn.
- Barneskolene gjennomfører programmet «[Mitt Valg](#)».

Godt læringsmiljø kjennetegnes av:

- ✓ Lærerens evne til å lede klasser og undervisning.
- ✓ Positive relasjoner lærer - elev, samt elev - elev.
- ✓ Positiv læringskultur blant elevene.
- ✓ Godt samarbeid mellom hjem og skole.
- ✓ Støttende og framtidsrettet skoleledelse.

Systematisk og godt arbeid med de fem punktene som beskriver godt skolemiljø er skolenes viktigste bidrag til arbeidet med elevenes psykiske helse.

Læreplanen fornyes fra 01.08.2020. Da blir folkehelse og livsmestring tverrfaglige tema.

Programmene MOT på ungdomstrinnet og «Mitt valg» på barnetrinnet vurderes allerede i dag til å støtte opp om skolenes arbeid med folkehelse og livsmestring. Det samme gjelder Krisesenterets informasjonsmøte på 6.trinn om vold i nære relasjoner og ungdomstrinnets årlige fokus på elevenes psykiske helse gjennom å arrangere «Psykisk 1.hjelp» på 8.trinn, «Helseuke» på 9.trinn og «Annerledesdag» på 10.trinn.

For elever som opplever psykiske utfordringer, er skolehelsetjenesten den sentrale støttespil-

leren. Hver skole har egen helsesykepleier som er på skolen til faste tider.

Gjennom elevundersøkelsen får elevene si sin mening om forhold som er viktige for trivsel og læring på skolen. Undersøkelsen er obligatorisk for 7. og 10.trinn, men gjennomføres også for andre trinn.

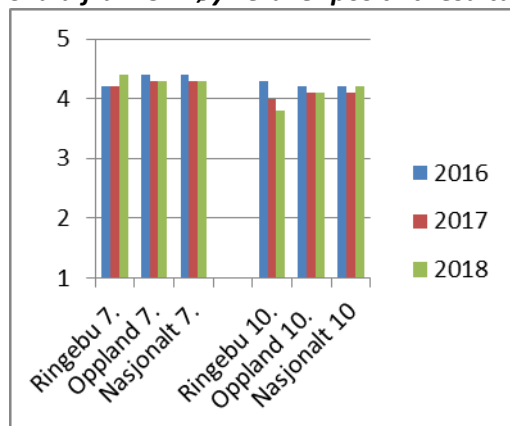
Elevundersøkelsen har mange parametere. I denne rapporten ser vi nærmere på noen sentrale faktorer: trivsel, mobbing, foreldres interesse for skolen og relasjonen lærer/elev.

Trygt og godt skolemiljø

Trivsel er et grunnleggende kjennetegn i forhold til skolemiljøet.

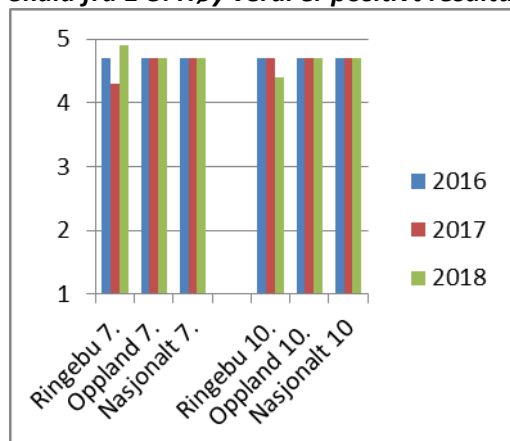
Fig 5. Elevundersøkelsen. Trivsel.
Skala fra 1-5. Høy verdi er positivt resultat.

Som figur 5 viser, ga elevene på 7.trinn uttrykk for at de trives på skolen da undersøkelsen ble gjennomført. Figuren viser også at de fleste elevene på 10.trinn trives, men det registreres at flere enn året før sier at de ikke trives. Dette er selvsagt ikke ønsket utvikling, og skolen har analysert resultatene og iverksatt tiltak.

Det viktigste for trivselen er fravær av krenkelser og mobbing. En sammenligning av figur 5 og 6 peker på en slik mulig sammenheng.

Fig 6. Elevundersøkelsen. Mobbing.
Skala fra 1-5. Høy verdi er positivt resultat.

Figur 6 viser hva elevene svarte på spørsmål om de er blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene. Her ser en at svært få elever på 7.trinn har opplevde dette, mens en

større andel på 10.trinn har opplevd mobbing fra andre elever på skolen de siste månedene. At elever opplever å bli mobbet er alvorlig for de det gjelder, og må tas på det største alvor av skolene.

Ingrid Lund, universitet i Agder, beskriver mobbing som sosiale prosesser på avveier og følelser på ville veier. Hun sier videre at mobbing av elever i skolen er handlinger fra voksne og/eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, av å være en betydningsfull person i fellesskapet og av å ha muligheten til medvirkning.

Skolene har en nullvisjon i forhold til å tolerere mobbing, men erkjenner at det vil skje. Det sentrale blir derfor å ha et aktivt forhold til å forebygge og raskt iverksette tiltak når elever opplever krenkelser eller mobbing.

Like viktig, om ikke viktigere enn målepunktet på elevundersøkelsen, er det daglige arbeidet på skolene. Lovendringen 01.08.17 om elevenes rett til trygt og godt skolemiljø innskjerpet elevens subjektive rett til ikke å oppfatte skolemiljøet som trygt og godt, samt skolens plikt til å følge med, gripe inn, varsle, undersøke og iverksette tiltak. Det vil si at når en elev eller foreldrene sier fra, eller skolen ser at en elev ikke har det trygt og godt på skolen, skal skolen raskt undersøke saken og iverksette tiltak som er egnet til å endre elevens situasjon til det bedre.

All nyere forskning viser at de fleste tiltakene bør rettes mot hele klassen, og ikke bare mot den utsatte eleven. Dette henger sammen med forståelsen av at krenkelser og mobbing er et resultat av at det sosiale miljøet er på feil spor. Det er ikke bare en eller to som krenker en elev, de som framstår som «heiagjeng» eller passive tilskuere har også en rolle i det som skjer.

For å sikre et forsvarlig system for arbeidet knyttet til elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø har skolene i fellesskap utarbeidet et dokument som skal sikre gode rutiner for oppfølging av lovverket. Kapittel sju i dokumentet er tilpasset den enkelte skole. Rutinene finnes på [hjemmesidene](#).

I perioden 2017-2018 deltok barnehagene og skolene i den nasjonale satsingen [Inkluderende barnehage- og skolemiljø](#). Målet var å videreutvikle praksis innen arbeidet med barnehagemiljø, skolemiljø, mobbing og andre krenkelser. I Ringe bu kalte vi prosjektet *Sjøl-sagt ska ælle vera me!* Sentrale tema var trygge og gode barnehage- og skolemiljø, regelverk, organisasjon og ledelse, samt å lære mer om forebygging, avdekking og håndtering av mobbing.

Det var nasjonale og regionale samlinger, og mellom samlingene arbeider vi lokalt med aktuelle problemstillinger gjennom barnehage- og skolebasert kompetanseutvikling. Det vil si at barnehager og skoler, med ledere og alle ansatte, deltok i en utviklingsprosess på egen arbeidsplass.

Kommunen fikk øremerket støtte til en ressursperson som fulgte opp arbeidet lokalt.

Deltakelsen i den nasjonale satsingen varte ut 2018, men arbeidet med inkluderende barnehage-/skolemiljø vil fortsatt stå svært sentralt. Deltakelsen i satsingen har gitt faglig påfyll, satt fokus og bidratt til mer helhetlig tenking mellom barnehage og skole.

Arbeid mot krenkelser og mobbing er komplekst. Det foregår på skolen og på andre arenaer barn og unge treffes, ikke minst sosiale medier. Konsekvensene av det som skjer utenfor skolen trekkes ofte med inn i skolen, og skolen må håndtere det innenfor sine rammer. Her blir godt samarbeid med foreldrene viktig, så vel forebyggende, som når det kommer til konkrete tiltak.

På elevundersøkelsen høsten 2018 var det ingen elever på 7.trinn som hadde blitt mobbet digitalt de siste månedene.

På 10.trinn hadde det store flertallet heller ikke opplevd dette - et lite antall på 10.trinn hadde opplevd det en sjelden gang, ingen 2-3 ganger i måneden eller hyppigere. Her må en ta med seg at dette var situasjonen akkurat da undersøkelsen ble gjennomført, og at den raskt kan endre seg. Det oppløftende resultatet må derfor ikke bli en sovepute i forhold til skolens arbeid med nettvett.

Skole-hjem-samarbeid

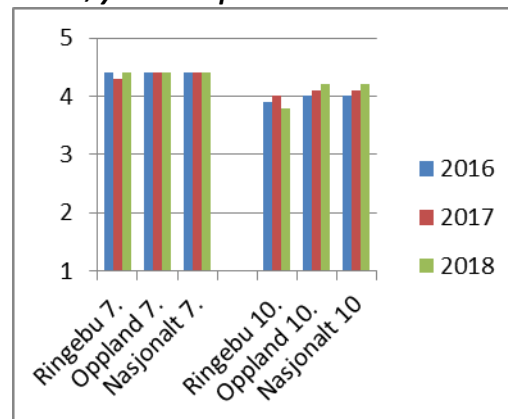
Samarbeidet mellom hjem og skole er formalisert i opplæringsloven. I tillegg har kommunen etablert kommunalt foreldreutvalg (KFU) som koordinerende organ for skolens FAU. FAU ved Venabygd montessoriskole er med i KFU.

Skolen er ansvarlig for det profesjonelle pedagogiske læringsarbeidet, men foreldrene skal ha reell mulighet for innflytelse på skoletilbudet til sine barn.

Foreldre er viktig for barnas læring. Barn som blir motivert og får støtte hjemme, har større mulighet til å gjøre det bra på skolen både faglig og sosialt, uavhengig av foreldrenes bakgrunn og utdanningsnivå.

Som figur 7 viser, opplever de fleste elever på 7.trinn at foreldrene er interessert i hva de gjør på skolen, mens elevene på 10.trinn opplever foreldrenes interesse som dalende. En ser også at på 10.trinn er elevenes opplevelse av om de hjemme viser interesse for det eleven gjør på skolen lavere i Ringe bu enn i Oppland fylke og nasjonalt.

Fig 7. Elevundersøkelsen. Hjemme viser de interesse for det jeg gjør på skolen. Skala fra 1-5. Høy verdi er positivt resultat.

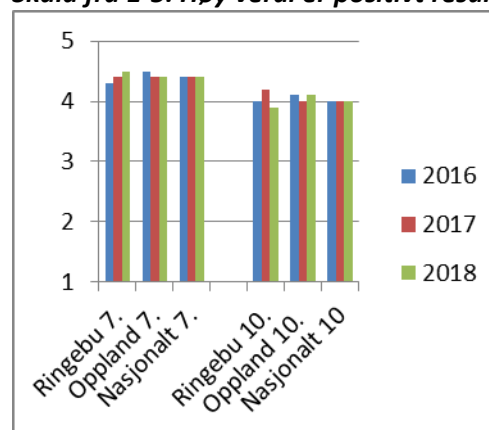

Relasjon mellom elev og lærer

Som tidligere nevnt er god relasjon mellom lærere og elever en forutsetning for godt læringsmiljø. Elevundersøkelsens indikator *støtte fra lærerne* sier noe om dette forholdet. Indikatoren bygger på fem påstander og spørsmål knyttet til elevens oppfatning av relasjonen til lærerne:

- ✓ *Opplever du at lærerne dine bryr seg om deg?*
- ✓ *Opplever du at lærerne dine har tro på at du kan gjøre det bra på skolen?*
- ✓ *Opplever du at lærerne behandler deg med respekt?*
- ✓ *Når jeg har problemer med å forstå arbeidsoppgaver på skolen, får jeg god hjelp av lærerne*
- ✓ *Lærerne hjelper meg slik at jeg forstår det jeg skal lære*

Fig 8. Elevundersøkelsen. Støtte fra lærerne.
Skala fra 1-5. Høy verdi er positivt resultat.

Det generelle inntrykket er at elevene opplever god støtte fra sine lærere, særlig kommer dette til uttrykk på 7.trinn. På 10.trinn er det høyest score på de to siste påstandene nevnt i forrige spalte.

GAMMELDAGS SKOLEDAG I IMSDALEN

Beate Borgen Hovde, lærer ved Ringeby skole

På Ringeby skoles ekskursjonsplan står tur til Imsdalen på plan for 6.klasse. Målet med denne turen er blant annet å studere livet i bekken, gå en fjelltur og rett og slett «øve» til leirskolen. (pakke og holde styr på klær og utstyr, sove borte o.l.)

Etter å ha hatt med flere skoleklasser til den gamle skolen i Imsdalen, dukket ideen om å gjenskap en gammeldags skoledag i denne flotte skolebygningen opp.

Senhøsten 2017 luftet vi ideen med historielaget og daværende kulturkonsulent, Tina Lie. De var positive og etter flere planleggingsmøter i lag, hadde vi et opplegg klart. Vi fikk fri tilgang til skolemuseet og hentet med oss en del rekvisitter og utstyr. Gamle skolepulter og tavle ble lånt på bygda. Underveis i prosessen kom forslaget om at «skolehelsetjenesten» måtte være med. Ingeborg Grimsrud tok utfordringen og ville stille som helsesøster. Vi ønsket at dette opplegget skulle gi ungene et innblikk i skolehistorien i Ringeby. Vi brukte derfor tid i forkant på å lese og snakke om hvordan skolen var i gamledager. Alt fra skolebygninger, skoleveien, fag, klær, lærere, mat, helse, straff, gamle sanger, klasseskille osv. Vi var så heldige at Torleif Borgedal, som hadde gått på skolen i Imsdalen, ville være med oss. Elevene fikk utdelt noen roller som gårdsgutten fra Huse, fattigjenta, osv. Vi lærere ble ansatt som vaktmester og husholderske.

Sola skinte fra skyfri himmel da overskulelærer Knuts, ikledd hatt og dress, kom syklende inn i skolegården. Der stod 20 spente elever, tidsriktig kledd med strikkagensere, nikkers, sixpence, jentene med lange fletter, skjørt, noen med sko, noen uten. Det var tydelig at det var forskjell på fattig og rik. Det var oppstilling og innmarsj, og ingen slinger i valsen. To «fattigjenter» med sot i fjeset, kom for seint inn, fordi de måtte hjelpe far og hente ved og fyre opp i huset, før de kom på skolen. Overskulelærer Knuts, underviste i både historie, linjegym og geografi. Stakkkar`n som prøvde seg på å sende en lapp i timen, havnet i skammekroken. Norsk lærerinne Widme, dro fram blekk, fyllepenn og oppgaver i skriftforming. Mattelærer Olafsen terpet gangetabellen. Det ga en støkk i elevene da helsesøster Grimsrud ankom skolesalen og dro fram både pirkèprøver og tranflaska. Jentene med lange fletter slapp heller ikke unna lusesjekken. Og her var det ingen taushetsplikt, sjekken ble gjort foran alle de andre elevene. I friminuttene lekte jentene Slå på ring, guttene spilte ball og mens andre kastet på stikka. Husholderske Reidun Hallum og tjenestejente Tina Lie, sørget for at elevene fikk servert skolemåltid bestående av vassgraut og kjøttkake på gaffel. Ungene fra storgårdene fikk også stukket til seg et kamfersukkkertøy eller to. I matpausen tok imsdølen Torleif oss med tilbake i tid og fortalte en gripende historie fra sin tid på skolen. Skoledagen ble avsluttet med klare barnestemmer som sang to vers av Fager kveldssol smiler.

Resultatmål

Elevundersøkelsen 7. og 10.trinn – indikator fra 1-5 i Skoleporten:

- Trivsel: 4,6 på 7.trinn / 4,4 på 10.trinn
- Støtte fra lærere: 4,4 på 7.trinn / 4,1 på 10.trinn
- Læringskultur: 3,9 på 7.trinn / 3,5 på 10.trinn
- Mobbing: <1,2 (Utgår fra 2016 som følge av nasjonale endringer fra 1 som best til 5 som best)

Resultatmålsettingene har vist seg å være lite egnede og vies derfor ikke konkret oppmerksomhet i rapporten. Evaluering av målene får følger for revidert plandokument «Barnehage og skole på veg mot 2031»

Suksessfaktorer

- Elevene trives og føler seg trygge.
- Elevene tar medansvar for det sosiale miljøet og trenes i å ha dette ansvaret.
- Læreren utøver god klasseledelse og det er god relasjon mellom elev og lærer.
- Positiv læringskultur blant elevene.
- Aktive elever i god fysisk form.
- Foreldre bidrar til å utvikle et godt læringsmiljø.
- Skoleledelsen støtter opp under felles verdier og rutiner og tar ansvar for at arbeidet med læringsmiljøet er systematisk og kunnskapsbasert.
- Skolene flagger nulltoleranse mot mobbing, og har handlingsplaner og rutiner som ivaretar rask oppfølging når elever opplever krenkelser eller mobbing.

Utfordringer

- Sikre alle elever godt læringsmiljø gjennom å ha kultur, rutiner og system som bygger opp under at alle elever skal oppleve skolen som læringsfremmende, trygg og trivelig.
- Videreutvikle kunnskapsbasert systematisk arbeid knyttet til elevenes læringsmiljø.
- Sikre godt samarbeid mellom hjem og skole.

Plan for oppfølging

- Følge opp arbeidet som ble gjort i den nasjonale satsingen Inkluderende barnehage-/skolemiljø
- Fokus på nettvett.
- Evaluere og følge opp funn i elevundersøkelsen, samt gjennomføre ny undersøkelse i 2019.
- MOT-satsing på ungdomsskolen, Ungdom med MOT på 7.trinn og Mitt valg på barnetrinnet videreføres.
- Undersøke foreldres oppfatning av skolemiljøet.

Kapittel 3 Gjennomføring

Målsetting

- Elevene i Ringebuskolen skal oppleve mestring, utvikle sine talent og få opplæring som er tilrettelagt i forhold til deres evner og forutsetninger.
- Skolens vurderingsarbeid skal hjelpe elevene til å forstå hva de skal lære. Vurderingsarbeidet skal fremme elevenes motivasjon for læring, og det skal hjelpe elevene til å finne gode læringsstrategier

Fakta

- Tilpasset opplæring (TPO) er et prinsipp hjemlet i opplæringsloven § 1-3.
- Vurdering for læring er et redskap som skal gi hver elev god faglig veiledning.
- Fylkesmannen førte tilsyn med skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen ved Fåvang skole og Ringebu ungdomsskole høsten 2018.
- Elever med mindre enn 30 grunnskolepoeng har økt risiko for å falle ut av videregående skole.
- Andel elever med vedtak om spesialundervisning er 4,6% (høsten 2018). Landsgjennomsnittet er på 7,8%.
- Kommunen fikk øremerkede midler til økt lærertetthet på 1.-4.trinn for å fremme tidlig innsats.

Skolen skal gi den enkelte elev ferdigheter, kunnskaper og holdninger slik at de kan delta aktivt i samfunnet. Dessverre opplever ikke alle elever dette. Allerede på tidlig barnetrinn er det noen elever som ikke finner seg til rette i forhold til faglig mestring og utvikling. Resultatet kan bli at elever forlater grunnskolen uten tilstrekkelige ferdigheter og kompetanse til å klare seg i videregående skole. Et motsatt resultat kan være at elever forlater grunnskolen uten å ha fått nok utfordringer.

Tidlig innsats, tilpasset opplæring og vurdering for læring er prinsipper og redskap som brukes gjennom hele skoleløpet for å ivareta Ringebuskolens visjon om at skolen skal gi et likeverdig opplæringstilbud til alle, uavhengig av evner og forutsetninger. Systematiske kartlegginger, dokumentasjon og elevsamtaler gir grunnlag for tidlig å kunne oppdage og legge spesielt til rette for elever som kan få utfordringer i forhold til å gjennomføre videregående opplæring.

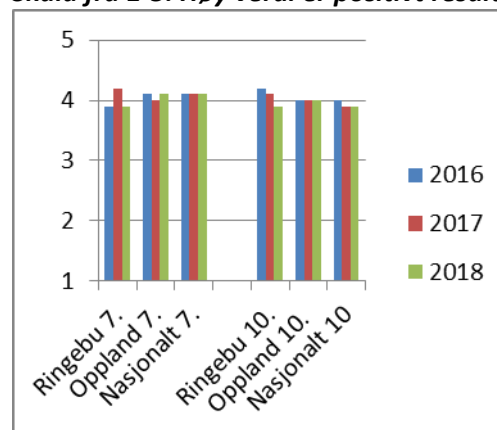
Tilpasset opplæring

Tilpasset opplæring (TPO) er ikke et mål, men et virkemiddel for læring. TPO innebærer å stille krav og forventning ut fra den enkelte elevs forutsetning for å lære, samtidig som eleven skal oppleve mestring. Tilpasset opplæ-

ring betyr ikke at opplæringen skal individualiseres, men at læringsmiljøet skal ta hensyn til elevenes ulike evner og forutsetninger.

Mestring henger sammen med opplevelse av positiv samhandling med medelever, og det er anerkjent viten at elever lærer best i sosiale fellesskap med andre elever.

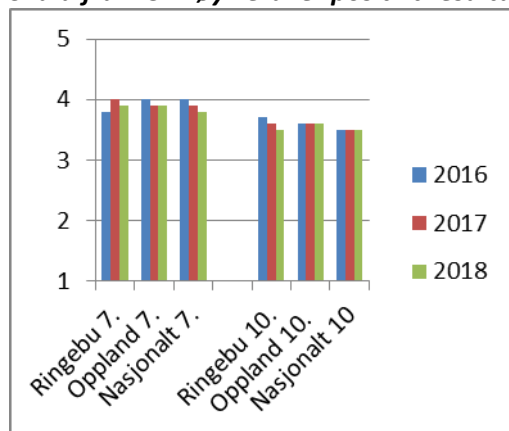
Fig 9. Elevundersøkelsen. Mestring
Skala fra 1-5. Høy verdi er positivt resultat.

Det er videre en tett sammenheng mellom mestring og motivasjon for læring, noe en også kan lese ut av figur 9 og 10. I elevundersøkelsen er indikatoren *motivasjon* en sum av spørsmål knyttet til hvorvidt eleven er interessert i å lære på skolen, hvor godt eleven liker

skolearbeidet og om eleven gleder seg til å gå på skolen.

Fig 10. Elevundersøkelsen. Motivasjon.
Skala fra 1-5. Høy verdi er positivt resultat.

Spesialundervisning

Opplæringsloven slår fast at elever som ikke har tilfredsstillende utbytte av ordinær tilpasset opplæring, har rett til spesialundervisning.

Det finnes godt belegg for å hevde at skoler som lykkes med tilpasset opplæring, i mindre grad har behov for spesialundervisning. Skjæringspunktet mellom skolens tilpassede opplæringstilbud og retten til spesialundervisning bygger på faglige vurderinger, men også en grad av skjønnsvurdering. I dette er samarbeid med Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), som har faste dager på den enkelte skole med tid for veiledning og faglige drøftinger, et viktig bidrag. Den faglige vurderingen av rett til spesialundervisning ivaretas av PPT. Deres vurdering danner hovedgrunnlag for enkeltvedtaket rektor fatter i saken. Skolene har arbeidet mye med å styrke tilpasset opplæring slik at andelen elever med spesialundervisning kan reduseres. Det er et arbeid som har gitt resultater! I 2012 hadde 12%

av elevene vedtak om spesialundervisning. På samme tid i 2018 er tilsvarende verdi 4,6%. Det innebærer at kommunen fortsatt ligger godt under landsgjennomsnittet på 7,8%. Samtidig må det bemerkes at andelen som utløser rett til spesialundervisning må forventes å variere noe fra år til år, nettopp fordi det er en rett knyttet til enkeltelever. Når en vurderer nedgang i andel elever som har spesialundervisning, er det viktig å ha med seg at andelen elever som har utfordringer ikke er endret tilsvarende, men at årsaken ligger i at flere elever ivaretas innenfor rammen av ordinær tilpasset opplæring. Det er således helt vesentlig at skolene har tilstrekkelige ressurser til å drive en forsvarlig tilpasset opplæring.

Tidlig innsats

Hva ligger i uttrykket? Og hva innebærer tidlig innsats i praksis?

Tidlig innsats er et vidt begrep. I det store handler det om alle sider ved barnets liv. I opplæringslovens forståelse pekes det spesielt på grunnleggende ferdigheter i lesing og regning på 1.-4.trinn. For å forstå begrepet fullt ut må en ha med seg både det store og det mer spesifikke bildet.

Barnets sosiale og språklige ferdigheter ved skolestart har stor betydning for læringsutbyttet i skolen. Det er klar sammenheng mellom språkforståelse i småbarnsalder og leseferdigheter de første skoleårene. Den samme sammenhengen er det i forhold til barns sosiale kompetanse og det å mestre hverdagslige utfordringer. Jo tidligere barn som strever får hjelp, desto større er sannsynligheten for at større og mer komplekse problemer avverges. Gode overganger som involverer barnehage, skole og foreldre er derfor sentralt.

Tidlig innsats faller innenfor rammen av tilpasset opplæring og utløser ingen individuelle rettigheter. Det er en lovfestet plikt til å iverksette tiltak rettet mot elever som strever med lesing og regning, slik at de får styrket de grunnleggende ferdighetene innenfor disse områdene. Opplæringsloven peker spesielt på økt lærertetthet på 1.- 4.trinn som tiltak i denne sammenhengen, og kommunene fikk fra 2016 overført øremerkede midler for enda

bedre å ivareta dette. Deler av tilskuddet var til varig styrking, mens en mindre del skulle benyttes til fleksible tiltak. De øremerkede midlene ble videreført i 2018, men det er gitt signaler om at midlene etter hvert skal inn i rammeoverføringen til kommunene.

For å kunne vite hvilke elever som er i målgruppen for ekstra og tidlig innsats innen lesing og regning, gjennomfører skolene årlig nasjonale lesekartlegginger på 1.- 3. trinn og regnekartlegging på 2.trinn. Resultatene fra disse prøvene er kun ment som grunnlag for at skolen på et tidlig tidspunkt skal iverksette egnede tiltak, og offentliggjøres derfor ikke. Tiltak styres av behovet som avdekkes gjennom kartleggingen, men dreier seg i all hovedsak om pedagogiske grep.

Selv om tidlig innsats primært er forsterket innsats de første årene, innebærer det også å ta raskt fatt i problemer uansett når de oppstår gjennom skoleløpet.

Elevenes utbytte av opplæringen

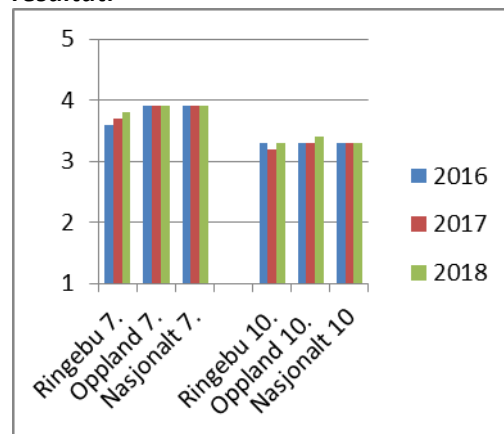
Fylkesmannen gjennomførte høsten 2018 tilsyn ved Fåvang skole og Ringeby ungdomsskole. Tema for tilsynet var skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen, herunder opplæringen i fag, undervisvurdering for å øke læringsutbyttet, undervisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning, samt vurdering av behov for særskilt språkopplæring.

En annen del av tilsynet var rettet mot skoleeiers forsvarelige system for å skaffe seg informasjon om, og følge opp, skolens arbeid innenfor tilsynsområdene.

Det ble ikke avdekket regelbrudd i noen deler av tilsynet.

En viktig indikator på skolens arbeid med elevens utbytte av opplæringen er, i tillegg til faglige resultater, elevundersøkelsen.

Fig 11. Elevundersøkelsen. Vurdering for læring. Skala fra 1-5. Høy verdi er positivt resultat.

Figur 11 oppsummerer indikatoren vurdering for læring. I dette ligger elevens opplevelse av de ulike sidene ved undervisvurdering.

Jevnt over opplever elevene at de får god oppfølging av sine lærere. Det som trekker ned er at elevene opplever at de ikke i tilstrekkelig grad får være med å foreslå hva det skal legges vekt på når arbeidet skal vurderes, og tilsvarende at de heller ikke i stor grad opplever å få være med å vurdere eget skolearbeid. Skolene arbeider kontinuerlig med å bedre praksis på dette området.

Overgang til videregående skole

50 elever avsluttet grunnskolen våren 2018, 49 elever våren 2017.

Fylkeskommunens årlige rapport over fullføringsgrad første året på videregående (Vg1) viser hvordan det gikk med 2017-kullet:

Gikk ut av grunnskolen i 2017	Bestått i alle fag	Ikke bestått eller mangler vurderingsgrunnlag	Sluttet
Ringebu	89%	4%	2%
Oppland	87%	5%	3%

Av de få elevene som ikke besto i alle fag, vil de fleste fanges opp av videregående skole gjennom ulike tiltak. Også de som sluttet ivaretas av videregående skoles oppfølgings-tjeneste.

Fylkeskommunen utarbeider også statistikk som viser gjennomføringsgrad fem år etter avsluttet grunnskole. Siste registrering viser elevene som avsluttet grunnskolen i 2012:

Gikk ut av grunnskolen i 2012	Fullført videregående opplæring innen våren 18	Fullført på mer enn normert tid
Ringebu	50%	26,9%
Oppland	58,8%	15,6%

2012-kullet gikk i grunnskolen i perioden 2002-2012. Et tilbakeblikk viser at 83% av 2012-kullet i sin tid gjennomførte Vg1. Frafallet har derfor i all hovedsak skjedd senere i det videregående løpet.

Statistikk på gjennomføring ti år etter avsluttet grunnskole viser som et gjennomgående tegn at mange flere da har gjennomført videregående opplæring. Det er grunn til å anta at dette også vil gjelde 2012-kullet fra Ringebu.

Det er vanskelig å peke på enkeltfaktorer som kan forhindre frafall. Men grunnskolen må ta, og tar, på alvor at gode grunnleggende ferdigheter i lesing, regning og skriving, samt et trygt, godt og læringsfremmende miljø legger et godt grunnlag for å kunne gjennomføre videregående opplæring. En må forvente at det intensive utviklingsarbeidet som har vært drevet, og drives, i skolen de siste årene på sikt vil slå positivt ut på gjennomføringsgraden.

VI BYGGER NORGE MED MATEMATIKK

Team 9, Ringebru ungdomsskole

Elevene på 9. trinn bygger i løpet av to skoledager et miniatyrhus. I byggeprosessen blir elevene bevisstgjort hvordan man som tømrer benytter seg av matematikk i praksis. Dette betyr at de får erfare hvordan man i en byggeprosess kommer innom flere ulike matematiske temaer, f.eks. målestokk, Pytagoras og volum.

Rent praktisk får grupper på 4-5 elever utdelt en eske med ulike materialer. De får med ei oppskrift på hvordan et hus kan bygges, men de kan selv velge arkitektur. Med andre ord utfordres også de kunstneriske og kreative sansene hos elevene. Elevene fordeler arbeidsoppgaver i gruppa, der hver gruppe skal ha en arbeidsleder. Ellers er det nok av varierte arbeidsoppgaver som bør favne om de fleste interesser og egenskaper hos elevene, både for den teoretisk og praktisk orienterte elev.

I løpet av de to skoledagene blir elevene utfordret og får verdifull øvelse innen prosess- og sosiale ferdigheter, som kommunikasjon, samhandling, samarbeid og teamarbeid.

Elever og lærere fra Vinstra videregående skole og representanter fra Borgeidal Bygg bidrar med utstyr, førstehåndskunnskap og veiledning av elevene.

Resultatmålsettinger

Nasjonale prøver på 5., 8. og 9. trinn:

- Andel elever på laveste nivå er redusert fra 2013 til 2018
- Andel elever på høyeste nivå er økt fra 2013 til 2018

Elevundersøkelsen 7. og 10.trinn – indikator fra 1-5 i Skoleporten:

- Faglig utfordring: 3,9 på 7.trinn / 4,2 på 10.trinn
- Mestring: 4,1 på 7.trinn / 4,0 på 10.trinn
- Vurdering for læring: 3,9 på 7.trinn / 3,5 på 10.trinn
- Motivasjon: 4,2 på 7.trinn / 3,6 på 10.trinn

- Andel elever med vedtak om rett til spesialundervisning er redusert til under 7,5% innen 2018

Resultatmålsettingene har vist seg å være lite egnede og vies derfor ikke konkret oppmerksomhet i rapporten. Evaluering av målene får følger for revidert plandokument «Barnehage og skole på veg mot 2031»

Utfordringer

- Elever med rett til spesialundervisning skal ha det, men skolene må etterstrebe å være så gode på tilpasset opplæring at det store flertall får sin opplæring innenfor rammen av ordinær tilpasset opplæring.
- Sikre at opplæringen har så god kvalitet at alle elever får tilfredsstillende læringsutbytte.
- Sikre nødvendig kompetanse hos lærerne og skoleledere.

Plan for oppfølging

- Samlet sett bygger fokusområdene i Ringebuskolen på vei mot 2027 opp under økt gjennomføring av skoleløpet. Skolenes virksomhetsplaner innenfor de ulike områdene konkretiserer tiltak.
- Ha fokus på tidlig innsats. Særlig på 1.-4. trinn, men også senere dersom behovet melder seg.
- Forberede innføring av ny læreplan fra 01.08.2020.
- Følge opp strategi for arbeid med språk, lesing og skriving.
- Legge til rette for gode overganger gjennom hele løpet fra barnehage til videregående skole.
- Fokus på arbeidet med digitale ferdigheter som del av arbeidet med å gi best mulig grunnlag for gjennomføring av videregående opplæring.

Kapittel 4 Samfunnsmandatet

Målsetting

Elevene i Ringebuskolen skal oppleve at læringsarbeidet ivaretar både utdanning og danning. Like viktig som at elevene går ut av skolen med gode kunnskaper, er det at skolen bidrar til å utvikle elevenes evne til å se seg selv og andre som medansvarlige for et godt fellesskap og en positiv samfunnsutvikling.

Fakta

- «Ringebuskolen på vei mot 2027» setter langsiktige mål for Ringebuskolen.
- Ringebu ungdomsskole er MOT-skole og følger programmet «Skolen som samfunnsbygger».
- Barneskolene bruker programmet «Mitt valg».
- Skolene har fokus på folkehelse.
- Dannning er et element som gjennomsyrrer skolehverdagen.
- Skolens mandat fordrer høy kompetanse hos lærere, skoleledere og andre ansatte i skolen.
- Flere lærere og ledere har avsluttet eller begynt på relevant videreutdanning i løpet av 2018.
- Elevene får ulike tilbud gjennom Den kulturelle skolesekken.
- Skolene har næringsliv, lag/organisasjoner og videregående skole som eksterne samarbeidsparter, blant annet gjennom deltakelse i [Ungt entreprenørskap](#).

Elevene

Skolen har et bredt samfunnsmandat som handler om å gjøre elevene i stand til å gå videre på ulike utdanningsvalg og senere yrkesvalg. Skolen skal også arbeide med å utvikle elevenes kritiske vurderingsevne, evne til etiske refleksjoner og bidra til å utvikle sosiale ferdigheter som hver og en vil trenge i livet.

Elevene skal forberede seg på en framtid ingen kjenner, men som uten tvil vil stille store krav til faglig, sosial og kulturell kompetanse. I dette er [MOT](#)-metodikken et godt verktøy gjennom verdiene: MOT til å leve, MOT til å bry seg, MOT til å si nei. Deltakelse i «Den kulturelle skolesekken» er et annet bidrag til det som kan omtales som elevenes dannelsesreise.

Folkehelsearbeid er samfunnets felles innsats for å opprettholde, bedre og fremme folkehelse, og dessuten redusere faktorer som kan medføre helserisiko. Som tidligere nevnt er god leseopplæring et av skolens fremste bidrag i dette arbeidet. Samtidig er skolenes folkehelsekoordinatorer pådrivere for annet systematisk folkehelsearbeid i skolehverdagen.

Kommunen har samarbeidsavtale med [Ungt entreprenørskap](#) (UE). 5.trinn har gjennomført programmet «Vårt lokalsamfunn» med både ordfører og ansatte på rådhuset som gode støttespillere.

Skolene forbereder elevene på livet etter skolegangen gjennom utplassering i yrkeslivet, orientering om ulike utdanningsmuligheter og samarbeid med næringslivet, blant annet landbruket. Arbeidet er i hovedsak knyttet opp mot faget utdanningsvalg på ungdomstrinnet, men også gjennom arbeidet med ungt entreprenørskap på ulike trinn i skoleløpet.

Miljø

Læreplanen har ansvar for klima og miljø som gjennomgående tema i flere fag.

Alle skolene er miljøfyrtårnsertifisert.

Skoleledelse

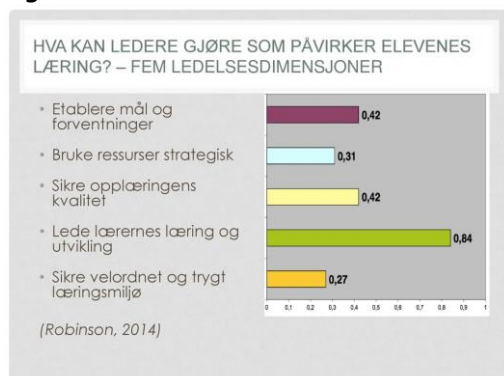
Forventningene til rektorrollen har gjennom de siste årene stadig økt, i det ligger også en forventning om at rektor skal være tett på praksis. Dette kommer blant annet til syne gjennom tilsynsrapportene etter tilsynet med elevenes utbytte av opplæringen, skjerpingen av regelverket om å følge opp elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø etter opplærings-

loven kap 9A, og nå sist gjennom pågående læreplanfornyelse.

Læreplanen fornyes fra 01.08.2020, men arbeid med å implementere vedtatt overordnet del av planen startet allerede høsten 2018. Et av de nye områdene i overordnet del er kravet om å utvikle lærende profesjonsfellesskap blant de som arbeider på skolene. Kravet om at kollegier på skolene skal fungere som profesjonelle læringsfellesskap setter ytterligere forventninger til rektors evne til å legge til rette for lærende prosesser i kollegiet.

Som figur 12 viser, sier forskning at god ledelse av lærernes læring er den ledelsesdimensjonen som påvirker elevenes læring mest.

Figur 12: Elevsentrert skoleledelse

Lærere

Undersøkelser gir klare signal om at skole-Norge vil oppleve mangel på kvalifiserte lærere om få år. Det er derfor viktig å ha fokus på å rekruttere nye ved behov, og beholde de vi har.

Det er innført en lærernorm for maksimal gruppestørrelse i ordinær opplæring. Fra 01.08.2019 skal det være maksimalt 15 elever/lærer på 1.-4.trinn og 20 elever/lærer på 5.-10.trinn. Ressurser til spesialundervisning og særskilt opplæring i norsk for minoritetsspråklige elever kommer i tillegg. Ringeby kommune har i dag en gruppestørrelse som er innenfor normen, og den nye normen vil således ikke få konsekvenser for skoleåret 19/20. Som del av dette bildet må en merke seg at skolene, som tidligere beskrevet, har en lav andel spesialundervisning, slik at en større andel elever får støtte til å møte sine

utfordringer innenfor rammen av tilpasset opplæring.

Rekruttering må ivaretas gjennom å framstå som en attraktiv arbeidsgiver og ha skoler med godt omdømme.

For å beholde lærerne vi allerede har, vil systematisk satsing på etter- og videreutdanning være et vesentlig tiltak.

Gjennom strategien [Kompetanse for kvalitet](#), som er et nasjonalt samarbeid mellom KS, arbeidstakerorganisasjonene, lærerutdanningene og statlige utdanningsmyndigheter, får kommunen øremerkede midler til videreutdanning for lærere og skoleledere.

Tabellen viser antall lærere som i løpet av de siste fem årene har tatt 30 stp gjennom ordningen kompetanse for kvalitet:

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19
Norsk			1	1	
Engelsk		2	2		1
Matematikk	2	3	1	2	1
Spansk					1
Profesjonsfaglig digital kompetanse					5
Rektorutdanning	3	2		1	

Kompetansekrav til lærere er at lærere som skal undervise i norsk, engelsk og matematikk på [barnetrinnet](#) må ha minst 30 stp i faget. Tilsvarende må lærere som skal undervise i de samme fagene på [ungdomstrinnet](#) ha 60 stp, og 30 stp i de fleste andre fag. Kommunene har frist til 2025 med å oppfylle kravet. Lærere som er utdannet etter 2014 oppfyller langt på vei kravet gjennom sin grunnutdanning. Det vil si at det særlig er lærere utdannet før 2014 som ikke fyller kompetansekravet, og som må få dette på plass innen 2025.

Kommunen har de siste årene hatt en systematisk plan for hvordan en skal møte det skjerpede kompetansekravet. Planen oppdateres årlig og er grunnlag for prioritering av fag til videreutdanning. Status ved årsskiftet 18/19 er at barneskolene har et tilstrekkelig antall lærere som fyller kompetansekravet om

30 stp i norsk, engelsk og matematikk, mens ungdomsskolen enda ikke har tilstrekkelig antall lærere som fyller kravet om 60 stp i de samme fagene. Studieplasser til ungdomsskolen prioriteres derfor i kompetanseplanen.

Kompetansekravet er i særlig grad en utfordring for små ungdomsskoler fordi små skoler har få lærere. Når kravet er at skolen skal ha lærere med godkjent kompetanse innenfor alle fag, kan det bli et stort krav til formell fagkrets hos den enkelte lærer, og det er derfor ikke sikkert små skoler fullt ut har mulighet til å komme i mål med dette.

Det var gledelig at kommunen høsten 2018 fikk hele fem studieplasser på det nyopprettede studiet i profesjonsfaglig digital kompetanse. Dette støtter godt opp under den digitale satsingen i skolene.

Et lag rundt eleven

Et stadig økende antall elever har behov for spesiell oppfølging i skolehverdagen for å lykkes med det skolefaglige og/eller med sin sosiale kompetanse. Skolene begynner å ta konsekvensen av dette og knytter ved ledighet i andre stillinger enn undervisningsstillinger til seg yrkesgrupper med en annen kompetanse enn det lærerne har, eksempelvis barnevernspedagog, vernepleier eller barne- og ungdomsarbeider. Målet er å utvikle et bedre læringsmiljø for alle, komme inn med tidlig innsats for utsatte grupper av elever, gi rask oppfølging til elever som trenger særskilt oppfølging, frigjøre lærerens tid til undervisning og gi elevene økt læringsutbytte.

Resultatmålsettinger

«Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan» har ingen resultatmål knyttet direkte til dette området.

Utfordringer

- Skal skolen oppfylle sitt samfunnsansvar og gi elevene opplæring og undervisning som gir dem den kunnskapen og kompetansen Norge trenger, må skolen evne både å tilpasse seg elevenes ståsted og samfunnets forventninger.
- Norge vil om få år ha stor mangel på kvalifiserte lærere og skoleledere. Utfordringen vil ligge i å være en attraktiv arbeidsgiver i forhold til å rekruttere og beholde, oppfylle nye kompetansekrav, samt i å motivere egne elever til å velge lærerutdanning.

Plan for oppfølging

- «Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan» konkretiserer skolens samfunnsmandat. Dette følges opp i skolens egne virksomhetsplaner.
- Planmessig og systematisk følge opp videreutdanningsstrategien [*Kompetanse for kvalitet*](#) slik at alle lærere innen 2025 har godkjent undervisningskompetanse i norsk, engelsk eller matematikk, samt at skolen har tilstrekkelig antall lærere med godkjent undervisningskompetanse i de tre fagene.
- Viderutvikle de profesjonelle læringsfellesskapene blant ansatte på skolene.
- MOT i ungdomsskolen, Ungdom med MOT på 7.trinn og «Mitt Valg» videreføres.
- Arbeide med entreprenørskap gjennom å følge opp inngått avtale mellom skolene og Ungt Entreprenørskap.

DESENTRALISERT KOMPETANSEUTVIKLING I SKOLEN (DEKOMP)

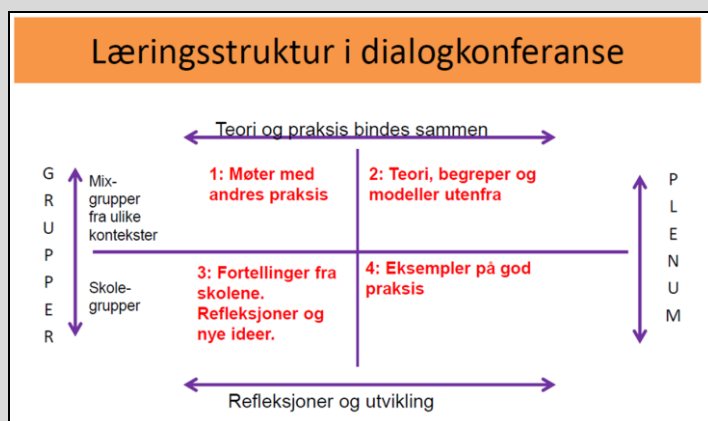
Ola Morset, rektor Ringeby ungdomsskole

Desentralisert ordning - lokal kompetanseutvikling eller DEKOMP er en ny ordning som skal bidra til at alle kommuner og fylkeskommuner gjennomfører egne kompetanseutviklingstiltak tilpasset sine behov. Skoler og kommuner er allikevel ikke alene om å gjennomføre kompetansehevingen. Universitets- og høyskolesektoren er viktig støttespiller gjennom satsningen.

Skole-Norge står nå midt i arbeidet med innføringen av nye læreplaner og med disse kommer nye forventninger til leder- og lærerrollen. I midt-dalen har kommunene derfor gått sammen for å øke kompetansen i rektorenes ledergrupper med fokus på innføringen av de nye læreplanene som trer i kraft høsten 2020. Gjennom året 2018 møttes team-/trinnledere, inspektører, rektorer og skoleeiere til fire dialogkonferanser.

Samlingene har vært bygd opp etter dialogkonferansemodellen. Denne måten å arbeide på sikrer erfaringsdeling på tvers av skoler og kommuner. Det gir faglig påfyll fra UH-sektoren gjennom oppgaver og forelesninger. Modellen sikrer også at den enkelte skole får tid til å planlegge hvordan læring skal tas med tilbake til den enkelte skole. Mellom hver samling har den enkelte skolegruppe fått et mellomarbeid hvor det har vært prøvd ut metoder i praksis, dette har skapt helhet og sammenheng i satsningen, samtidig som det har sikret tilknytning til praksisfeltet. Med denne måten å arbeide på spres kunnskap og metoder ut på den enkelte skole og ut til den enkelte lærer.

Skolen skal være et profesjonsfaglig fellesskap der lærere, ledere og andre ansatte reflekterer over felles verdier, og vurderer og videreutvikler sin praksis. (Overordnet del ny læreplan kap. 3.5)

Kapittel 5 Skoleeier

Målsetting

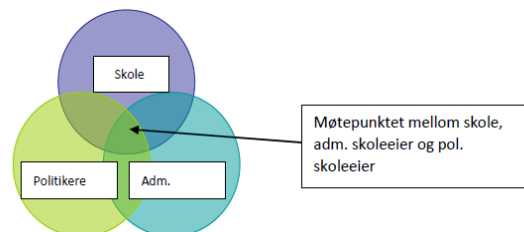
«Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan» beskriver skoleeieransvaret og hvordan kommunestyret forstår god utøvelse av skoleeierrollen.

Fakta

- «Ringebuskolen. Kvalitets- og utviklingsrapport 2017» ble utarbeidet i samarbeid mellom skolene, levekårsutvalget og rådmannen. Rapporten ble drøftet i kommunestyret 19.06.2018
- «Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan» ble vedtatt 25.11.14 (KOM-082/14).
- Mandat til revidert plan ble vedtatt i kommunestyret 19.08.2018. Ny plan skal omfatte både barnehage og skole. Forslag til ny plan legges fram for kommunestyret i juni 2019.
- Levekårsutvalgets spørsmål til skolene høsten 2018 dreide seg om skolens arbeid med grunnleggende ferdigheter i lesing og skrivning.

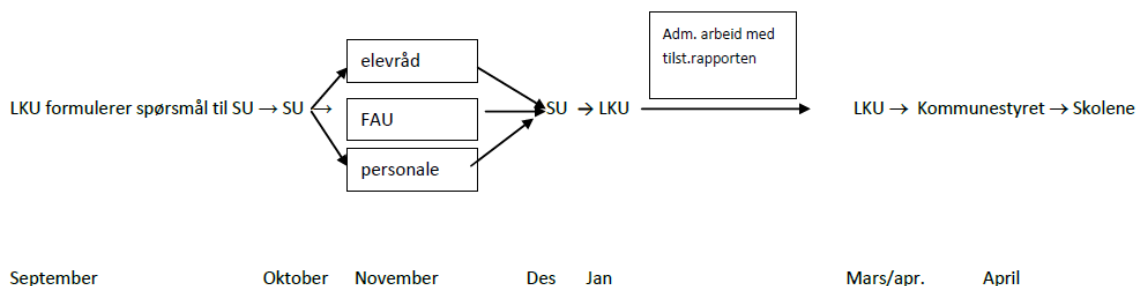
Den årlige kvalitets- og utviklingsrapporten er et bidrag til at «skoleeier vet, ikke tror». Rapporten bygger på resultater fra nasjonale prøver, eksamen, grunnskolepoeng, frafallsstatistikk og elevundersøkelsen. En annen informasjonskilde er den skolebaserte vurderingen skolene har gjennomført, og som er drøftet og oppsummert i møte mellom skolefaglig ansvarlig, skolens rektor og plangruppe.

Gjennom arbeidet i KS-programmet *Den gode skoleeier* ble det søkt etter en god form for styringsdialog mellom politikere, administrasjon og skolene.

Modellen som er skissert under viser hvordan dialogen mellom nivåene er gjennomført de tre siste årene. Dialog betyr «gjennom samtale», og målet med dialogen er gjensidig forståelse.

Spørsmålet levekårsutvalget stiller til skolene kan dreie seg om hvordan skolene arbeider med skolemiljøet, resultater, eller et annet tema LKU finner nyttig for å kunne gi styringsignal til skolene.

Inneværende skoleår ønsket Levekårsutvalget å få innblikk i skolenes arbeid med grunnleggende ferdigheter i lesing og skriving. LKU stilte derfor følgende spørsmål til skolene i sak [050/18](#):

«Levekårsutvalget velger som tema for spørsmål: Skolens arbeid med grunnleggende ferdigheter i lesing og skriving.

- *Hva mener dere er det klokkeste som gjøres på skolen deres i dag i forhold til å utvikle elevenes grunnleggende lese- og skriveferdigheter?*
- *Hvordan gjør skolen dette?*
- *Elever er ulike, og tilpasset opplæring er et prinsipp i skolen. Tilpasset opplæring i lesing og skriving handler blant annet om valg av tekster med ulik vanskegrad, ulike behov for oppfølging og ulike valg av læringsstrategier. I hvilken grad mener dere arbeidet med grunnleggende ferdigheter i lesing og skriving følger prinsippet om tilpasset opplæring ved deres skole.»*

Svarene fra samarbeidsutvalgene (SU) er en sum av svar fra den enkelte skoles FAU, elevråd og ansatte.

På det første spørsmålet er tilbakemeldingen at skolene vektlegger lesing og skriving i alle fag, at alle lærere er leselærere og at iPad er et verktøy som på en hensiktsmessig måte supplerer de tradisjonelle læremidlene.

Elevrådet på ungdomsskolen sier at de gjennom gode oppgaver og gode tilbakemeldinger får mulighet til å lære nye språk, leser mye, lærer nynorsk, skriver lengre tekster og svarer på spørsmål til tekster.

Foreldre på ungdomsskolen sier at «Foreldrene opplever høyere mestring i forhold til engelsk, både skriftlig og muntlig, noe også skolen bekrefter. Dette gjelder da spesielt gutter. Noe av årsaken kan være dataspill på engelsk og samtidig kommunikasjon på engelsk. Her ser man at når ting interesserer og motiverer så fører det til mestring og utvikling. Dermed er det ikke å komme bort fra at digitale læreformer er et viktig og nødvendig redskap i tileg-

nelse av grunnleggende ferdigheter i lesing og skriving i alle fag.»

Tilbakemeldingene viser at skolene benytter ulike strategier for å tilpasse opplæringen til alle elever – både de som strever og de som trenger utfordringer ut over det flertallet får. Eksempler på dette er nivådelte lesekurs, bruk av ulike lese- og læringsstrategier, mengdetilpasning innenfor lesing, skriving og lesetekster ut i fra elevenes interessefelt.

Levekårsutvalget ser at skolenes videre arbeid med lesing og skriving blir fulgt opp gjennom språkstrategien utarbeidet gjennom å være språkkommune, samt at arbeidet er forankret i kommende kvalitets- og utviklingsplan for barnehage og skole som legges fram for behandling i kommunestyret i juni 2019.

Resultatmålsettinger

«Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan» har ingen resultatmål knyttet direkte til skoleeierrollen.

Utfordringer

- Være en aktiv skoleeier i tråd med beskrivelse av godt skoleeierskap i «Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan».
- Skape en god dialog mellom de ulike nivåene som bygger opp under «å vite, ikke tro».

Plan for oppfølging

- Følge opp vedtatt forståelse av hvordan Ringebu kommune forstår god utøvelse av skoleeierrollen.
- Støtte opp under barnehagenes og skolenes arbeid med strategi for helhetlig arbeid med språk, lesing og skriving fastsatt som del av det å være «Språkkommune 2018».
- Vedta «Barnehage og skole på veg mot 2031. Kvalitets- og utviklingsplan» i juni 2019.
- Ha årlig dialog med skolene i tråd med utviklet modell.